

Fra: Stefano Poli <stefano@poliarctici.com>
Sendt: 16. februar 2021 22:47
Til: Firmapost - Sysselmannen på Svalbard
Kopi: Stefano Poli
Emne: høringsuttalelse ang stenging av fjorder

Hei SMS.

Poli Arctici AS har hatt annerledes type aktiviteter enn de fleste siden sin etablering av virksomhet som turoperatør på Svalbard (1999).

Det som kan kalles «annerledes» er:

- At eieren er fremdeles hoved guide for selskapet og vært aktiv Guide siden 1994 (jobbet i perioden 1994-1999 for Svalbard Polar Travel og Arctic Wilderness Experience)
- At selskapet driver hovedsakelig med flere dagers tur med overnatting i felt, sommer og vinter (fra 3 til 12 dagers lang)

Selskapet har, for eksempel, langturer med overnatting i telt på Østkysten, i Atomfjella, disponerer til 2 av de 5 næringshytter som eksisterer på Svalbard som har fått tillatelse av Sysselmannen for å drive næringen.

Disse to hytter blir brukt kun i forbindelse med overnattingsturer/langturer, på ski og scooter om vinteren, til fots om sommeren.

Selskapet har mellom 15 og 20 langturer hver vintersesong og omtrent 10 langturer hver sommersesong. 70% av alle langturer er ledet av samme Guiden/eieren. Resterende 30% er ledet av guider som har jobbet som Guide flere år på Svalbard. Voksne folk med mange års erfaring og internasjonal kunnskap i redning/skred (UIAGM Guide i Alpene).

Selskapet har også dagsturer på vinterstid til Van Mijenfjord (eneste selskap som jevnlig har tilbydd det i sitt program), Østkysten og Tempelfjorden.

Vi har vært med i utvikling av turisme på Svalbard og vi har vært direkte observatører av hvordan turisme utviklet seg siden begynnelsen.

Den eksisterende interesse og kjærlighet for det vi holder på med er hovedsakelig knyttet og avhengig av langturer.

Vi er bevisst over den dårlige utvikling av turisme og motorisert ferdsel på Svalbard, blant annet tillatt av myndighetene.

Vi selger ikke isbjørn og dyreliv, vi selger opplevelser, brefronter og øde landskap. Det er det våre kunder leter etter, og det er det som holder oss interesserte i å fortsette i næringen.

Selskapet har investert i båt, scooter, næringshytter, utstyr, store oppvarmet telt og generell alt som skal til for å kunne ha langturer.

Vi opplever nå en endring som vil komme ikke til gode for framtiden av vår næring. I verste fall vil denne endringen utvikle seg i at selskapet legges ned eller at vi ikke er lengre interesserte i å jobbe på Svalbard.

Endringen er for eksempel dette forslaget av Sysselmannen i å stenge/begrense ferdsel på islagte fjorder, samt muligheter til å komme nært brefronter. Dersom vi hadde hatt –og levd av- kun dagsturer i nærområdet ville det ikke bety så mye.

Dette er annerledes når vi driver med flere dagers tur. Vi føler at forslaget er i strid med godkjente turmelding, med godkjente næringshytter og med det som Svalbardtraktaten uten tvil påpeker: like rettigheter til å drive sin egen næring blant de land som har underskrevet traktaten.

Vi vet nøye hvorfor dette forslaget kom frem og om hvorfor Sysselmannen er orientert i å vurdere en slik avgjørelse.

Vi ser likevel at en slik avgjørelse, nemlig i å stenge fjorder- vil skade selskapet og dets produkt. For eksempel, vi selger gjennomsnitt åtte turer som skal overnatte i telt blant annet på Østkysten, hvor ferdsel på sjøis med isfjell og brefronter er hovedtema.

Åtte slike turer utgjør noe som NOK 1.000.000,- det vil si 20% av total omsetning til selskapet på et år. De andre langturer, som benytter næringshytte i Van Mijenfjord og Barentsburg utgjør omtrent NOK 1.500.000,-, det vil si 35% av total omsetning.

Vi selger cirka 25 dagsturer per sesong til Tempelfjorden (15 stk) og til Van Mijenfjorden (10 stk), noe som utgjør et snitt på NOK 700.000,-, det vil si 18% av total omsetning.

Alle disse overnevnte turer vil bli ødelagte eller sterkt preget av forslaget til Sysselmannen om å stenge fjordene.

Våre grupper består av minimum 2 til maksimum 10 pax, med et antall på ganske få scooter i forhold til hva andre selskapet på Svalbard driver med. Vi er bevisst at den dårlige utviklingen og den dårlige oppførsel av menneske i terrenget er en konsekvens til en like dårlig forvaltning av turisme og det store antall deltakere andre selskap har på tur. Dårlig oppførsel skyldes også mangel på kunnskap, lekkasje i regelverket og det interesse for å tjene mye penger med store antall menneske på hver tur.

Kunnskap ligger i erfaringen: erfaringen vedlikeholdes kun ved å være ute og begrenset ferdsel muligheter i å utføre vårt program vil føre til en dårligere kunnskap for de få guider som er i selskapet.

Det altfor kort varsel (i starten av sesongen) at alle disse fjorder kanskje stenges oppleves som urettferdig og lite gjennomtenkt. Det oppleves også som motsigelser i forhold til godkjente tur melding/program og til de tillatelse av etableringen/bruk for næringshytter.

Vi er avhengig av variert frihet i å endre/velge ruter for å holde gående på en fornuftig måte disse langturer. Legg merke til at på de langturer blir det kjørt langt færre kilometer enn på de dagsturer. På en dagstur er antall km kjørt i snitt mellom 120 km (Barentsburg), 200 km (Østkysten) og 320 km (Pyramiden via Lomonosovfonna/Ragnarbree). På de langturer kjører vi, per dag, mellom 50 km (teltur på Østkysten) og km 100 (Van Mijenfjord som utgangspunkt).

Vi synes at isbjørn og sel er forstyrret av de som ikke oppfører seg (ofte tilreisende eller fastboende med lite erfaring/få år på Svalbard), av store grupper i organisert form (pga antall deltakere/scootere), av fåtall uerfarne guider som jobber for de store turoperatører (kunnskap i oppførsel får man kun etter flere år) og av forskere som jevnt fortsetter å forske om disse dyr. Isbjørn og sel er ikke forstyrret av våre små grupper på de langturer.

For å gå i detaljer:

Mohnbukta: per dagsdato er det ikke lov å kjøre langs store deler av Østkysten og ikke mer enn 500 meter fra kysten. Dette utgjør at trafikken er begrenset i et mindre område. Isbjørn kan velge om å holde seg utenfor dersom forstyrret. Hele Storfjorden er til disposisjon.

Regelverket i dag synes vi passer tilstrekkelig bra nok og gir oss muligheter under våre langturer med overnatting til å flytte oss fra Mohnbukta til Dunebukta og Agardh. Dette er noe som vil forsvinne dersom eventuelle restriksjoner godkjennes og vårt produkt vil bli lagt ned fordi det blir uten meningstur. Dersom vi må kjøre bare på land slik flere andre hundre dagstur scootere og etablere en leir uten rutemuligheter vil mening av vår produktet falle bort. Våre gjester ønsker alltid å ikke treffe andre grupper, noe de ikke gjorde frem til i dag.

Rindersbukta: morfologien på bukten gjør at isbjørn vil føle seg «fanget» og oppførsel av menneske er avgjørende. Her har vi vært mest av alle. Vi har observert relativt lite bjørn (2-3 ganger per sesong) og nesten ingen sel. De få scootere vi har observert var fastboende og arbeidere bosatt i Svea på fritid. Svea blir lagt ned og det vil bli enda færre besøkende i Rindersbukta. Vi bruker Rindersbukta også for å kunne hente is til vann i forbindelse med våre overnattinger på næringshytte Slettebu.

Vi er i Rindersbukta ca 15-20 ganger per sesong og 85% av de gangene ser vi ingen andre. Det eneste år vi har sett trafikk var da det var mulig å overnatte i Svea, drevet av Svea Svalbard AS (2019). Regn med at vi har brukt Slettebu siden 2012, så vi har hatt gode observasjoner av området mer enn andre.

Van Mijenfjord: det er veldig lite trafikk generell i Van Mijenfjord (mellom Kapp Amsterdam – Kaldbukta-Fritdjofhavn). Nesten kun fastboende. Størrelse og gode stabile isforhold i Van Mijenfjord har bidratt til at våre langturer (selvsagt med bruk av næringshytte som utgangspunkt) har fungert på en vellykket måte. Endring i ferdselsmønster i Van Mijenfjord vil ødelegge komplett produktet og, rutemuligheter fra Slettevika er nesten null pga lite snø på land. Vi kommer ikke til Slettebu for å kjøre tilbake til Longyearbyen dagen etter. Van Mijenfjord er den fjorden med aller minste trafikk. Derfor selger vi den. Det er ingen operatør som selger regelmessige turer dit, det er veldig få fastboende som bruker området og disse, som regel, blir bare på hytter. Fjorden er bred og lang og det lite trafikk sprer seg slik at man treffer aldri noen. Vi bruker Van Mijenfjord fra Fritdjofhavna til Rindersbukta og det gjør vi ca 10-15 ganger per sesong. Vi treffer noen andre maks 2 ganger. Bistasjon på Kapp Schollin er alltid ubebodd i sesong og det finnes ingen form for forstyrrelse av de som driver næring der, de er jo ikke der. Ringsel finner flere muligheter for å gjemme seg langs landkall av hele fjorden, ikke så mye ved brefront. Fjorden fryser gradvis og hver "råk-summen" mellom gamle og nye is fungerer godt for ringselen. De få ringseler vi har sett fra avstand er slett ikke vant scootere, tegn at det er ikke trafikk.

Tempelfjord: vi bruker kun for å komme ned –eller opp- fra Von Post i forbindelse til våre langturer. Vi har også dagsturer dit og vi ser at ringsel er vant trafikken. Uten tvil er fjorden det meste trafikerte området, men vi opplever trafikken ryddig og fornuftig.

Vi synes at forslaget er unødvendig for vår virksomhet. Katastrofale dersom er vi nødt til å betale tilbake de kundene som har booket i 2020 og ønsker å komme tilbake i 2021 etter Korona-året 2020.

Altfor kort varsel: hadde vi fått vite om dette 3-4-6, 12 måneder siden, ville vi aldri ha informert kundene og ikke solgt slike turer/produkter. En ting er å stoppe på land på en dagstur, en annen ting er å selge noe som ikke kan gjøres lengre. Turmelding snakker klart: dere har godkjent våre produkter og nå gir dere et problem som ikke er liten.

Vi vet at dette er en konsekvens til episoder som har skjedd de forrige årene.

Deres forslag vil ikke spre trafikken, men konsentrere trafikken i et lite område. Tenk bare at den eneste brefront som kan besøkes på nært hold er i Mohnbukta. Det betyr at alle tilreisende, individuelle eller i organisert form samt fastboende må reise dit for å kunne se brefront. Dette vil, i verste fall, bidra til enorm trafikk til Østkysten med dårlige konsekvenser for ringsel i Mohnbukta og for isbjørn der. Jo større er området man kan bevege seg til, mindre sjenanse og dyr forstyrrelser blir, på isen og på land.

Vi ser at få justeringer i deres forslag vil gjøre situasjonen mye bedre, for eksempel:
Mohnbukta: fortsatt mulig å oppholde seg i bukten og kjøre på isen til Usherbree, Teistpynten og Dunebukta, det vil si fremdeles 500 meter fra land.
Rindersbukta: kjøre kun langs en bestemt løype (venstre eller høyre side, 20-30 meter fra land)
Van Mijenfjord: kjøre slik per dagsdato
Tempelfjord: kjøre kun langs en bestemt løype (venstre eller høyre side, 20-30 meter fra land)
Billefjord: kjøre kun for å krysse bukta (bree-PYR)

Til felles for alle: en form for dispensasjon, med maks antall deltakere/scootere, med planlagt besøksdato, i samme løyper/deler av fjorder.
Et slags kopi av opplegget vi har i dag med Virgohavn: maks 12 pax, søknadsplikt, spesifikk dato.
Store bøter til de som ikke oppfører seg.

Vi har aldri observert dårlig oppførsel /tung trafikk i Van Mijenfjord, vi har ca maks 50 netter der i Slettvika per sesong (ski og scootergrupper). Vi har jo observert tung trafikk andre steder med dårlig oppførsel i terrenget, men alltid av ferske fastboende eller individuelle tilreisende. Aldri av utdannet guider som jobber for turoperatører eller fastboende med lang fartstid på Svalbard. Eksterne turoperatører har vi harr dårlig erfaring med.

Vi synes at dette kunne ha vært en god løsning, i hvert fall for det vi selger. Vi ønsker ikke å befinne oss ved Fredheim, i Barentsburg, i Pyr eller i Svea med alle de andre store grupper. Vi kjenner ikke oss igjen og vi vil i stedet legge ned bedriften i verste fall.

Det er slik utvikling dessverre blir: større og større grupper, kanalisert, på de samme områder. Det er jo dere som regulerte det slik og skaper dette. Regulering er bra, men det må ha stabile, konkrete og gjennomtenkte bein å stå på.
Det er langt bedre å ha små grupper i øde områder, i stedet enn å tillate grupper på 50-100 scootere å kjøre samtidig til samme destinasjon, hver dag.

Alt virket i vår mening lite gjennomtenkt, særlig når turistnæring står på første plass. Regulering må ta hensyn til hvordan utvikling er blitt og hvordan den ble tillatt til å bli.
Vi sitter med mange observasjoner tatt ut i terrenget om utviklingen av turisme over flere år. Flere av dere har kjent meg i mange år og har truffet oss ute i terrenget.
Bruk det lokale kunnskap for dette, bruk de lokale resurser og erfaringer. Ikke bruk kun statistikk og data fra byråkrater. Legg vekt på forskjell mellom individuelle tilreisende og fastboende, og mellom lokale turoperatører og eksterne aktører.

Stefano Poli

Poli Arctici AS
Postbox 89 N-9171 Longyearbyen
Svalbard - Norway
mobil +47 91383467
www.poliarctici.com